

Dz.U. 1992 nr 56 poz. 274**¹USTAWA
z dnia 5 czerwca 1992 r.****o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej
przez osoby pełniące funkcje publiczne****Art. 1.**

1. Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe, w rozumieniu przepisów o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, w okresie zajmowania tych stanowisk, nie mogą być:
  - 1) członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego ani też być zatrudnione lub wykonywać innych zajęć w tych spółkach,
  - 2) członkami zarządów fundacji prowadzących działalność gospodarczą.
2. Osoby, o których mowa w ust. 1, nie mogą również w okresie zajmowania stanowisk posiadać w spółkach prawa handlowego kontrolnych udziałów lub pakietów akcji oraz podejmować działalności gospodarczej, jeżeli pozostawałoby to w sprzeczności z obowiązkami tych osób albo mogło wywołać podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność.
3. Zakaz zajmowania stanowisk we władzach spółek, o których mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy osób wyznaczonych do spółki prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, innych państwowych osób prawnych, gminy lub związków międzygminnych jako przedstawicieli tych podmiotów.

Art. 2.

1. Przepis art. 1 stosuje się również do pracowników:
  - 1) urzędów państwowych, zajmujących stanowiska kierownicze:
    - a) w naczelnych i centralnych urzędach państwowych: dyrektora departamentu (jednostki równorzędnej) i jego zastępcy oraz naczelnika wydziału (jednostki równorzędnej),
    - b) w urzędach terenowych organów rządowej administracji ogólnej: dyrektora urzędu wojewódzkiego, dyrektora wydziału (jednostki równorzędnej) i jego zastępcy, kierownika urzędu rejonowego i jego zastępcy oraz kierownika rejonowego biura i jego zastępcy,
    - c) w urzędach terenowych organów rządowej administracji specjalnej: kierownika urzędu administracji specjalnej i jego zastępcy,
  - 2) urzędów państwowych, zajmujących stanowiska równorzędne pod względem płacowym ze stanowiskami wymienionymi w pkt 1,
  - 3) Najwyższej Izby Kontroli, wykonujących lub nadzorujących czynności kontrolne,
  - 4) samorządowych, wymienionych w art. 2 pkt 1 lit. a) i b) oraz w pkt 2 i 3 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 21, poz. 124 i Nr 43, poz. 253),
  - 5) banków państwowych, zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa, członka zarządu i skarbnika,
  - 6) przedsiębiorstw państwowych, zajmujących stanowiska: dyrektora przedsiębiorstwa, jego zastępcy i

głównego księgowego,

7) jednoosobowych spółek Skarbu Państwa oraz spółek z udziałem Skarbu Państwa powyżej 50 %, zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa i członka zarządu.

2. Naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 1, przez osoby:

1) wymienione w ust. 1 pkt 1-4 stanowi przewinienie służbowe, które podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej albo może stanowić podstawę do rozwiązania stosunku pracy z winy pracownika bez wypowiedzenia,

2) wymienione w ust. 1 pkt 5-7 może stanowić podstawę do odwołania ze stanowiska.

Art. 3.

Osoba wchodząca w skład organów gminy nie może prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek z wykorzystaniem mienia państwowego lub komunalnego, a także nie może być zastępcą lub przedstawicielem w prowadzeniu takiej działalności.

Art. 4.

²2. Osoby wchodzące w skład organów gminy nie mogą być członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, innych państwowych osób prawnych, gmin lub związków międzygminnych albo podległych im jednostek organizacyjnych. Osoby te nie mogą również posiadać w tych spółkach kontrolnych udziałów lub pakietów akcji.

Art. 5.

Wybór lub powołanie osób, o których mowa w art. 1-4, do władz spółki z naruszeniem zakazów określonych w art. 1, 3 i 4 jest z mocy prawa nieważne i nie podlega wpisaniu do rejestru handlowego.

Art. 6.

1. Osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe są obowiązane do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności informacje o posiadanych przez osobę zajmującą kierownicze stanowisko państwowe zasobach pieniężnych, nieruchomościach, udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego, prowadzeniu innej działalności gospodarczej, a ponadto o nabyciu przez osobę zajmującą kierownicze stanowisko państwowe od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, gminy lub związku międzygminnego mienia, które podlegało zbyciu w drodze przetargu. Oświadczenie to powinno również zawierać dane dotyczące zajmowania przez osobę zajmującą kierownicze stanowisko państwowe stanowisk w spółkach, o których mowa w art. 1.

2. Wiadomości zawarte w oświadczeniach o stanie majątkowym stanowią tajemnicę służbową, chyba że osoba, która złożyła oświadczenie, wyraziła pisemną zgodę na ich ujawnienie.

³4. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do osób wchodzących w skład organów gminy, jak również pracowników urzędów państwowych i pracowników samorządowych.

Art. 7.

1. Niezłożenie oświadczeń, o których mowa w art. 6, albo podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy w złożonym oświadczeniu powoduje odpowiedzialność regulaminową lub służbową.

2. Podanie w oświadczeniu, o którym mowa w art. 6, nieprawdy powoduje odpowiedzialność karną na zasadach określonych w art. 266 kk.

Art. 8.

Skarb Państwa, inna państwowa osoba prawna, gmina lub związek międzygminny mogą, w terminie 3 lat od zawarcia umowy, żądać od osób wymienionych w art. 1-3 i w art. 4 ust. 2 zwiększenia świadczenia wzajemnego, a gdy jest to nadmiernie utrudnione - uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli, jeżeli osoby te, wykorzystując zajmowane stanowisko państwowe lub samorządowe, nabyły mienie państwowe lub komunalne, którego wartość w chwili zawarcia umowy została określona rażąco nisko w stosunku do wartości rynkowej.

Art. 9.

1. Osoby wymienione w art. 1 i 2, które w dniu wejścia w życie ustawy są członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego albo członkami zarządów fundacji prowadzących działalność gospodarczą, są obowiązane zrzec się tych funkcji w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, chyba że w tym terminie złożyły oświadczenie o rezygnacji ze stanowiska. W razie nie złożenia oświadczenia w tym terminie, osoby te tracą z mocy prawa stanowiska we władzach spółki lub fundacji i zostaną wykreślone z rejestru handlowego.
2. Posłowie lub senatorowie, którzy w dniu wejścia w życie ustawy są członkami zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek, o których mowa w art. 4 ust. 1, oraz osoby wchodzące w skład organów gminy, które w dniu wejścia w życie ustawy są członkami zarządów lub rad nadzorczych spółek, o których mowa w art. 4 ust. 2, są obowiązane zrzec się tych funkcji w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy, chyba że złożą mandat posła, senatora lub członka organu gminy. W razie niezłożenia oświadczenia w tym terminie, osoby te tracą z mocy prawa stanowiska we władzach spółki i zostaną wykreślone z rejestru handlowego.
3. Złożenie przez osobę wymienioną w art. 2 oświadczenia o rezygnacji ze stanowiska, o którym mowa w ust. 1, powoduje rozwiązanie z nią stosunku pracy w drodze porozumienia stron lub wypowiedzenia przez zakład pracy albo odwołania ze stanowiska.

Art. 10.

1. Osoby wymienione w art. 1 i 2, które w dniu wejścia w życie ustawy posiadają odpowiednio kontrolne udziały lub pakiety akcji w spółkach prawa handlowego albo prowadzą działalność gospodarczą, są obowiązane w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy do zbycia kontrolnych udziałów lub pakietów akcji oraz zaprzestania działalności gospodarczej, jeżeli posiadanie tych udziałów lub akcji albo prowadzenie takiej działalności pozostaje w sprzeczności z obowiązkami tych osób lub może wywołać podejrzenie o ich stronniczość lub interesowność.
2. Osoby wymienione w art. 3, które w dniu wejścia w życie ustawy posiadają odpowiednio kontrolne udziały lub pakiety akcji w spółkach prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, innych państwowych osób prawnych, gmin i związków międzygminnych albo podległych im jednostek organizacyjnych, są obowiązane w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy do zbycia kontrolnych udziałów lub pakietów akcji.

Art. 11.

Przepis art. 8 nie narusza przepisów innych ustaw umożliwiających dochodzenie przez Skarb Państwa należnych mu świadczeń.

Art. 12.

Ilekoć w ustawie jest mowa o:

- 1) kontrolnych udziałach lub pakietach akcji - rozumie się przez to liczbę udziałów lub akcji uprawniającą do domagania się zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia akcjonariuszy, jak również umieszczenia poszczególnych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia,
- 2) spółce prawa handlowego - rozumie się przez to spółkę handlową, a także inną spółkę, do której stosuje się przepisy prawa handlowego, w tym spółkę według prawa obcego.

Art. 13.

Traci moc rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 października 1926 r. o uzupełnieniu przepisów normujących ustrój władz spółek akcyjnych (Dz.U. Nr 103, poz. 598).

Art. 14.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia.

---

^opracowano na podstawie: Dz.U. z 1992 r. Nr 56, poz. 274; z 1995 r. Nr 4, poz. 18; z 1996 r. Nr 73, poz. 350.

wykładnia TK z dnia 2 czerwca 1993 r. (Dz.U. Nr 50, poz. 233) dot. art. 1 ust. 1 pkt 1;
z dnia 13 kwietnia 1994 r. dot. art. 4 ust. 1 i 2 (Dz.U. Nr 54, poz. 223).

^ust. 1 skreślony

^ust. 3 skreślony